

Briuselis, 2018 05 25
COM(2018) 334 final

2018/0173 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

**kuria iš dalies keičiama Direktyva 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius
gėrimus struktūrų suderinimo**

{SEC(2018) 254 final} - {SWD(2018) 258 final} - {SWD(2018) 259 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

ES suderintų akcizų sistema nustatyta keliuose teisės aktuose. Tarybos direktyvoje 2008/118/EB nustatyta akcizais apmokestinamoms prekėms taikoma bendroji tvarka ir ypatingas dėmesys skiriamas akcizais apmokestinamų prekių gamybai, sandėliavimui ir judėjimui iš vienos valstybės narės į kitą. Direktyva 2003/96/EB taikoma energiniams produktams ir elektros energijai, o Direktyva 2011/64/ES – apdorotam tabakui.

Direktyvoje 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų nustatytos alkoholio ir alkoholinių gėrimų akcizų struktūroms taikomos bendrosios taisyklės. Toje direktyvoje apibrėžtas ir pagal savybes suklasifikuotas įvairių rūšių alkoholis bei alkoholiniai gėrimai ir nustatyta teisinė sumažintų tarifų, neapmokestinimo akcizais ir išimčių taikymo kai kuriuose sektoriuose sistema.

Nuo 1992 m., kai buvo priimta direktyva, pirmą ir vienintelį kartą ji vertinta 2014 m. Todėl Komisija nusprendė direktyvą įvertinti pagal savo įgyvendinamą Reglamentavimo kokybės ir rezultatų (REFIT) programą¹. Apie šiai direktyvai ir Direktyvai 2008/118/EB skirtą programos REFIT iniciatyvą buvo pranešta 2017 m. Komisijos darbo programos² ii priede. Kartu su šiuo pasiūlymu Tarybai taip pat bus pateiktas pasiūlymas iš dalies pakeisti Direktyvą 2008/118/EB.

Direktyvoje nebeatsispindi dėl naujų technologijų ir pokyčių alkoholio pramonėje kylantys uždaviniai ir atsirandančios galimybės. Kai kurios nustatytos problemos ir nepašalinti trūkumai gali iškraipyti vidaus rinką. Dėl didelių muito dydžio skirtumų tarp valstybių narių³, itin skatinančių sukčiauti mokesčiais, ir kitų mokesčių struktūros trūkumų reikia taikyti tiek mokesčių administratorius, tiek ekonominės veiklos vykdytojus apsunkinančios administracinės procedūros. Kadangi ekonominės veiklos vykdytojai patiria neproporcingų administracinių ir reikalavimų laikymosi išlaidų, ribojamas mažųjų ir vidutinių įmonių dalyvavimas ES vidaus prekyboje alkoholiu ir alkoholiniais gėrimais.

Į rekomendacijas ir vertinimo⁴ rezultatus atsižvelgta Komisijos 2016 m. spalio mėn. Tarybai pateiktoje ataskaitoje⁵. 2016 m. gruodžio mėn. valstybės narės vieningai pritarė raginimui peržiūrėti direktyvą, o vėliau Taryba priėmė 2016 m. gruodžio 6 d. išvadas⁶, kuriose paprašė

¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly/refit-platform_lt

² COM(2016) 710 *final*.

³ 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvoje 92/84/EEB dėl alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomų akcizo tarifų suderinimo (OL L 316, 1992 10 31, p. 29) nustatyti minimalūs akcizo tarifai. Pasiūlymu iš dalies pakeisti Direktyvą 92/84/EEB galėtų būti sumažintos paskatos sukčiauti mokesčiais ir jis galėtų turėti teigiamą poveikį visuomenės sveikatai, tačiau dėl menko suinteresuotųjų šalių palaikymo ir ankstesnės Komisijos patirties, susijusios su pasiūlymu iš dalies pakeisti šią direktyvą, šiame poveikio vertinime šis klausimas nebus nagrinėjamas.

⁴ Konsultacinės bendrovės „Ramboll Management Consulting“, „Coffey“ ir „Europe Economics“, „Tarybos direktyvos 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų suderinimo vertinimas“, 2016 m.

⁵ Komisijos ataskaita Tarybai „Tarybos direktyvos 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų įvertinimas“ (Briuselis, 2016 10 28, COM(2016) 676 *final*).

⁶ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15009-2016-INIT/lt/pdf>

Komisijos atlikti reikiamus tyrimus ir surengti konsultacijas, kad būtų pateiktas peržiūros pasiūlymas.

Atliekant tyrimą ir poveikio vertinimą pagrindinis dėmesys buvo skiriamas toms pačioms pagrindinėms sritims, kurios nurodytos Komisijos ataskaitoje ir Tarybos išvadose, t. y.:

- denatūruoto alkoholio neapmokestinimo akcizais tvarkos taikymo trūkumai. Siekiant padidinti teisinį tikrumą, pasiūlyme paaškinami atitinkami direktyvos straipsniai;
- tam tikrų alkoholinių gėrimų klasifikavimo trūkumai. Siūloma dabartinę kategoriją „kiti fermentuoti gėrimai“ padalyti į dvi pakategores. Pirmajai pakategorei priklausantiems gėrimams bus toliau taikoma dabartinė tvarka, o antrajai pakategorei priklausantiems apibrėžtiems tradiciniais kitiems fermentuotiems gėrimams bus taikoma atskira tvarka;
- sumažintų tarifų smulkiesiems gamintojams ir silpniesiems alkoholiniams gėrimams taikymo trūkumai. Įtrauktas pasiūlymas sumažintus tarifus taikyti ir smulkiesiems sidro gamintojams ir padidinti alkoholio koncentracijos ribą, iki kurios alui taikomi sumažinti tarifai. Be to, siūloma parengti vienodą pažymėjimą visoms ES nepriklausomoms mažoms alaus darykloms ir sidro gamintojams;
- neaiškos saldinto ar aromatizuoto alaus Plato laipsnių⁷ matavimo nuostatos. Siekiant padidinti teisinį tikrumą, pasiūlyme paaškinami atitinkami straipsniai.

Remiantis įvairiais šaltiniais nustatytos galimos su Direktyvos 92/83/EEB veikimu susijusios problemos buvo plačiai apžvelgtos atliekant 2017 m. tyrimą. Analizuojant su abiem tyrimais susijusius tolesnius veiksmus padaryta išvada, kad ne dėl visų probleminių sričių aspektų reikalingi ES lygmens veiksmai. Todėl šiame pasiūlyme nenagrinėjamos šios Tarybos išvadose nurodytos sritys:

- namų ūkio poreikiams skirtos privačios fermentuotų gėrimų (t. y. alaus, vyno ir kitų fermentuotų gėrimų) produkcijos neapmokestinimo akcizu tvarkos taikymas ir kitiems gėrimams (t. y. etilo alkoholiui). Šis klausimas toliau nenagrinėtas dėl susijusio pavojaus sveikatai, sukčiavimo rizikos ir nepakankamo valstybių narių palaikymo;
- sumažintų tarifų taikymas smulkiesiems vyno ir spirituotų vynų gamintojams. Šio klausimo nuspręsta nenagrinėti, nes toks pakeitimas šiems smulkiesiems gamintojams nebūtų naudingas;
- silpnajam vynu, etilo alkoholiui ir tarpiniams produktams taikomų akcizo tarifų sumažinimas. Šis klausimas toliau nenagrinėtas, nes laikantis šių produktų ES apibrėžčių toks pakeitimas iš esmės nebūtų naudingas.

Šios iniciatyvos tikslas – iš dalies pakeisti Tarybos direktyvą 92/83/EEB, kad būtų patobulinta teisinė sistema ir taip būtų suteikta naudos įmonėms, valstybėms narėms ir piliečiams.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo pasiūlymu Direktyvos 92/83/EEB tikslai nekeičiami, nes jie visiškai dera su dabartine politika ir tikslais, susijusiais su alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomų akcizų struktūromis.

⁷ Plato metodu siekiama įvertinti sausojo ekstrakto koncentraciją skystyje masės procentais. Po fermentacijos į alų pridėjus cukraus arba skonio medžiagos Plato laipsnis gali nenatūraliai pasikeisti.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas dera su 2015 m. bendrosios rinkos strategija⁸, kurioje Komisija išdėsto ketinimą pašalinti nacionalinių lygmeniu vyraujančius skirtumus, kad užtikrintų ir pagerintų bendrosios rinkos veikimą.

Denatūruotam alkoholiui siūloma taikyti priemonė dera su SESV 168 straipsnyje išdėstytais reikalavimais, pagal kuriuos Komisija turi užtikrinti žmonių sveikatos apsaugą. Šia priemone siekiama sumažinti mokestinį sukčiavimą ir neigiamą denatūruoto alkoholio (nes jis gali būti naudojamas neteisėtai alkoholio gamybai) poveikį sveikatai.

Sumažintų tarifų taikymo smulkiesiems sidro gamintojams ir silpnajam alui poveikis sveikatai šiuo metu negali būti galutinai nustatytas, tačiau manoma, kad jis nebūtų didelis.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Teisinis pagrindas yra SESV 113 straipsnis. Pagal šią nuostatą Taryba gali, sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, vieningai priimti nuostatas dėl valstybių narių netiesioginio apmokestinimo srities teisės aktų suderinimo.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Kadangi šio pasiūlymo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, laikantis Europos Sąjungos sutarties⁹ 5 straipsnyje nustatytų subsidiarumo ir proporcingumo principų jų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu. Pasiūlymu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

Dabartiniai sunkumai, susiję su denatūruoto alkoholio neapmokestinimo akcizu tvarkos taikymu, tam tikrų alkoholinių gėrimų klasifikavimu, nepriklausomų mažų alaus daryklų statusu ir Plato laipsnių matavimu, kyla būtent dėl to, kad nėra aiškių ES lygmens taisyklių. Valstybių narių vienašališkai priimami sprendimai sukelia papildomų sunkumų ir lemia teisinį netikrumą. Sumažintų akcizo tarifų taikyti nepriklausomiems smulkiesiems sidro gamintojams neįmanoma, nes šį disbalansą panaikinti valstybėms narėms iš esmės trukdo direktyva: valstybės narės sumažintus akcizo tarifus gali taikyti nepriklausomiems smulkiesiems alaus ir etilo alkoholio gamintojams, bet ne nepriklausomiems smulkiesiems sidro gamintojams. Tas pats pasakytina ir apie silpnojo alkoholio koncentracijos ribą.

Daugelio valstybių narių administracijos pabrėžė, kad apmokestinimo akcizais tikslais reikia ES lygmeniu tobulinti bendras alkoholio ir alkoholinių gėrimų apibrėžtis ir taisykles. Tai atsispindi Tarybos priimtose 2016 m. gruodžio 6 d. išvadose, kuriose Taryba paprašė Komisijos atlikti reikiamus tyrimus, kad būtų parengtas galimas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl Direktyvos 92/83/EEB peržiūros

⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Bendrosios rinkos tobulinimas. Daugiau galimybių piliečiams ir įmonėms“ (COM(2015) 550 *final*), p. 4.

⁹ Europos Sąjungos sutarties suvestinė redakcija (OL C 326, 2012 10 26, p. 13).

- **Proporcingumo principas**

Šis pasiūlymas atitinka Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatytą proporcingumo principą. Siūlomais pakeitimais neviršijama to, kas būtina nagrinėjamiems klausimams spręsti ir taip Sutarties tikslams – t. y. užtikrinti, kad vidaus rinka veiktų tinkamai ir veiksmingai, – pasiekti. Visų pirma, įgyvendinus pasiūlymą sumažintus tarifus taikyti ir nepriklausomiems smulkiesiems sidro gamintojams padidėtų šių gamintojų konkurencingumas ir jiems būtų sudarytos tokios pat veiklos sąlygos, kaip smulkiesiems alaus ir etilo alkoholio gamintojams, o nepageidaujamas poveikis, susijęs su negautomis pajamomis ir administracine našta, būtų ribotas.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma direktyva, kuria iš dalies keičiama Direktyva 92/83/EEB. Jokia kita nacionalinė, dvišalė ar kita tarptautinė iniciatyva nepadėtų užtikrinti tokio paties lygio vidaus rinkos veikimo ir akcizais apmokestinamo alkoholio stebėsenos bei kontrolės veiksmingumo ir nesuteiktų tokios didelės pridėtinės vertės, kaip ta, kuri vėliau bus gauta apmokestinimo akcizais tikslais ES lygmeniu nustačius bendras alkoholio ir alkoholinių gėrimų apibrėžtis ir taisykles.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų ex post vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Rengiant šį pasiūlymą įvertintos šiuo metu alkoholio ir alkoholinių gėrimų akcizų struktūroms taikomos taisyklės. 2014–2016 m. konsultacinės bendrovės atliko išorės (vertinamąjį) tyrimą¹⁰. Į rekomendacijas ir išorės (vertinamojo) tyrimo rezultatus atsižvelgta Komisijos 2016 m. spalio mėn. Tarybai pateiktoje vertinimo ataskaitoje¹¹. 2016 m. gruodžio mėn. valstybės narės vieningai pritarė raginimui peržiūrėti direktyvą ir Taryba priėmė 2016 m. gruodžio 6 d. išvadas¹², kuriose paprašė Komisijos atlikti reikiamus tyrimus ir surengti konsultacijas, kad būtų pateiktas peržiūros pasiūlymas. 2017 m. alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomų akcizų struktūrų išorės vertinimą atliko kitas konsultantas¹³.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų strategijos tikslas buvo surinkti suinteresuotųjų šalių atsiliepimų apie dabartinių taisyklių, skirtų alkoholio ir alkoholinių gėrimų akcizų struktūroms, taikymą ir sužinoti jų nuomones dėl galimų tų nuostatų pakeitimų.

Strategiją sudarė i) išsamios konsultacijos su 161 suinteresuotąja šalimi keliose valstybėse narėse bei ES lygmeniu ir ii) 12 savaitių (nuo 2017 m. balandžio 18 d. iki liepos 11 d.)

¹⁰ Konsultacinės bendrovės „Ramboll Management Consulting“, „Coffey“ ir „Europe Economics“, „Tarybos direktyvos 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų suderinimo vertinimas“, 2016 m.

¹¹ Komisijos ataskaita Tarybai „Tarybos direktyvos 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų įvertinimas“ (Briuselis, 2016 10 28, COM(2016) 676 final).

¹² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15009-2016-INIT/lt/pdf>

¹³ Bendrovės „Economisti Associati s.r.l.“ vadovaujama konsultantų grupė, kurią sudarė Europos politikos studijų centras (CEPS), Socialinių ir ekonominių tyrimų centras (CASE), bendrovė „wedoIT-solutions GmbH“ ir Europos susitarimų dėl alternatyvų platforma (ECOPA), atliko jiems pavestą užduotį pavadinimu „Tarybos direktyvos 92/83/EB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų tyrimas“.

internetu vykusios viešos konsultacijos; per jas gauti 166 atsiliepimai. Konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis apibendrinamoji ataskaita pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 2 priede.

Komisijai vesti viešas konsultacijas, per kurias siekta surinkti suinteresuotųjų šalių pastabas ir atsiliepimus nustatytais klausimais ir dėl direktyvos peržiūros galimybių, padėjo išorės konsultantas.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas 2014–2016 m. atlikto vertinamojo tyrimo analize, Komisijos 2016 m. spalio mėn. Tarybai pateikta ataskaita ir 2017 m. tyrimu. 2017 m. atliekant tyrimą surinkti ir išanalizuoti duomenys apie dabartines direktyvos įgyvendinimo sąnaudas ir naudą, siekiant nustatyti vertinamajame tyrime nurodytų problemų mastą. Atliekant šį tyrimą buvo nustatytos dabartinių taisyklių dalinio pakeitimo galimybės ir įvertintas tų galimybių pasirinkimo ekonominis ir socialinis poveikis.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymo poveikio vertinimą 2018 m. sausio 24 d. apsvaistė Reglamentavimo patikros valdyba. Valdyba dėl pasiūlymo pateikė teigiamą nuomonę su išlygomis ir kelias rekomendacijas – į jas buvo atsižvelgta. Visų pirma, buvo išreikšta abejonų dėl bendro siūlomų programos REFIT priemonių poveikio, susijusio su supaprastinimu ir administracinės naštos sumažinimu, vertinimo. Valdybos nuomonė, rekomendacijos ir paaiškinimas, kaip į jas atsižvelgta, pateikiami prie šio pasiūlymo pridedamo Komisijos tarnybų darbinio dokumento 1 priede.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Šios direktyvos peržiūra yra Komisijos programos REFIT dalis. Remiantis per vertinimą surinktais duomenimis ir kas dieną taikant direktyvos nuostatas sukauptais atsiliepimais, prieita prie išvados, kad akivaizdžiai trūksta teisinio tikrumo (nors jį sunku įvertinti kiekybiškai) dėl tam tikriems produktams taikomos tvarkos, todėl ekonominės veiklos vykdytojai gali patirti papildomų išlaidų. Daugelis nustatytų problemų buvo susijusios su konkrečiomis rinkomis arba konkrečiais produktais. Atsižvelgiant į programos REFIT tikslus, šių visų pirma siekiama tose srityse, kuriose ekonominės veiklos vykdytojai patiria per didelių reglamentavimo sąnaudų ir jiems tenka pernelyg didelė našta. Be šių sąnaudų ir naštos, pasiūlyme pagrindinis dėmesys skiriamas nereikalingoms reglamentavimo sąnaudoms ir naštai, kurių būtų galima išvengti, jei direktyva veiktų geriau. Visų pirma, pasiūlyme pagrindinis dėmesys skiriamas nereikalingoms sąnaudoms, patiriamoms dėl teisinio tikrumo dėl tam tikriems produktams taikomos tvarkos trūkumo. Paaiškinus nuostatas dėl iš dalies denatūruoto alkoholio, skirto naudoti netiesioginiais tikslais, neapmokestinimo akcizu tvarkos bus užtikrintos sąžiningesnės sąlygos visoje ES, o keliose valstybėse narėse, kurios šiuo metu nemano, kad iš dalies denatūruotas alkoholis, skirtas naudoti tokiais netiesioginiais tikslais, gali būti neapmokestinamas akcizu, sumažės vartotojų išlaidos.

Apskaičiuota, kad įgyvendinus pasiūlymą sumažintų tarifų sistemą taikyti ir smulkiesiems sidro gamintojams, metinė kiekvienam sidro gamintojui tenkanti administracinė našta sudarys 178 EUR, o bendra metinė tokių išlaidų suma sudarys 200 000 EUR. Ši našta panaši į tą, kuri tenka šia sistema besinaudojančioms mažoms alaus darykloms. Daugiau informacijos apie šios direktyvos taikymo sąnaudas ir našta pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 8 skirsnyje.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas poveikio pagrindinių teisių apsaugai neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas jokio poveikio Sąjungos biudžetui neturi.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Siūlomų direktyvos pakeitimų įgyvendinimą stebės ir galimus naujojo teisės akto interpretavimo valstybėse narėse klausimus aptars bei paaiškins Komisijos pirmininkaujamas Akcizų komitetas – patariamasis komitetas akcizų klausimais, kuriame dalyvauja atstovai iš visų valstybių narių.

Akcizų komitetas praneš apie visas direktyvos įgyvendinimo problemas bei su jos veikimu susijusių problemų pokyčius ir aptars bei paaiškins galimus naujojo teisės akto interpretavimo valstybėse narėse klausimus. Praėjus bent 5 metams po naujojo teisės akto įsigaliojimo, kai rinkos jau bus prisitaikiusios, o rezultatai bei poveikis – konkrečiai matomi, valstybės narės ir Komisija įvertins naujajame teisės akte numatytų pokyčių veikimą.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Aiškinamieji dokumentai nereikalingi, nes pasiūlymu siekiama supaprastinti ir patikslinti galiojančią tvarką.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnio 1 punktu keičiamas 3 straipsnis – paaiškinamos su alaus Plato laipsnių matavimu susijusios nuostatos.

1 straipsnio 2 punktu keičiamas 4 straipsnis – nustatomas vienodas pažymėjimas visoms ES nepriklausomoms mažoms alaus darykloms. Tai padės pagerinti dabartinės lengvatos mažoms alaus darykloms taikymą tarpvalstybiniu mastu.

1 straipsnio 3 punktu iš dalies keičiamas 5 straipsnis – padidinama alkoholio koncentracijos riba, iki kurios silpnajam alui gali būti taikomi sumažinti tarifai.

1 straipsnio 4 punktu keičiamas 12 straipsnis – įtraukiama termino „sidras“ apibrėžtis. Taip, be kita ko, bus lengviau taikyti 6 punktu nustatomus sumažintus tarifus nepriklausomiems smulkiesiems sidro gamintojams.

1 straipsnio 5 punktu iš dalies keičiamas 13 straipsnis, siekiant atsižvelgti į 6 punktu nepriklausomiems smulkiesiems sidro gamintojams nustatomus neprivalomus sumažintus tarifus.

1 straipsnio 6 punktu įterpiamas 13a straipsnis – nustatomi neprivalomi sumažinti tarifai nepriklausomiems smulkiesiems sidro gamintojams.

1 straipsnio 7 punktu keičiamas 27 straipsnis, siekiant paaiškinti nuostatas, susijusias su denatūruoto alkoholio neapmokestinimu akcizais, ir padidinti teisinį tikrumą ekonominės veiklos vykdytojams ir valstybių narių institucijoms.

1 straipsnio 8 punktu išbraukiamas 28 straipsnis – juo šiuo metu Jungtinei Karalystei leidžiama neapmokestinti akcizais tam tikrų produktų, kuriems ši neapmokestinimo tvarka šioje valstybėje narėje jau nebetaikoma.

1 straipsnio 9 punktu įterpiamas 28a straipsnis, kuriuo Komisijai suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai.

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiama Direktyva 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų suderinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 113 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹⁴,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁵,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) kai kurios Tarybos direktyvos 92/83/EEB¹⁶ nuostatos yra pasenusios bei neaiškos ir dėl jų mokesčių administratoriai ir ekonominės veiklos vykdytojai turi laikytis apsunkinančių administracinių procedūrų. Laikydamiesi tų procedūrų, ekonominės veiklos vykdytojai patiria išlaidų, todėl ribojamas mažųjų ir vidutinių įmonių dalyvavimas prekyboje alkoholiu ir alkoholiniais gėrimais vidaus rinkoje;
- (2) siekiant užtikrinti, kad akcizas alui būtų nustatomas vienodomis sąlygomis, visų pirma, susijusiomis su saldinto ar aromatizuoto alaus Plato laipsnių matavimu, būtina nustatyti Plato laipsnių matavimo sąlygas;
- (3) alaus alkoholio koncentracija, kuriai esant silpnajam alui gali būti taikomi sumažinti tarifai, paprastai yra per maža, kad alaus daryklos būtų konkrečiai skatinamos ieškoti novatoriškų sprendimų ir kurti naujus mažos alkoholio koncentracijos produktus. Siekiant paskatinti plėtoti silpnojo alaus gamybą, turėtų būti padidinta alkoholio koncentracijos riba, iki kurios silpnajam alkoholiui taikomi tam tikri tarifai;
- (4) siekiant užtikrinti, kad tam tikrus gėrimus klasifikuojant kaip „kitus fermentuotus gėrimus“ būtų taikomos vienodos sąlygos ir išspręsti teisinio netikrumo, dėl kurio tiems gėrimams vidaus rinkoje taikomos skirtingos sąlygos, problemą, būtina nustatyti termino „sidras“ apibrėžtį;
- (5) valstybės narės gali taikyti sumažintus tarifus nepriklausomų smulkiųjų gamintojų nedideliais kiekiais gaminamam alui ir etilo alkoholiui. Kad sidrui būtų taikomos tokios pat sąlygos kaip alui ir etilo alkoholiui, valstybėms narėms turėtų būti suteikta

¹⁴ OL C , , p. .

¹⁵ OL C , , p. .

¹⁶ 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų suderinimo (OL L 316, 1992 10 31, p. 21).

teisė sumažintus tarifus taikyti ir nepriklausomų smulkiųjų sidro gamintojų nedideliais kiekiais gaminamam sidrui;

- (6) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pripažinti nepriklausomų smulkiųjų gamintojų statusą visose valstybėse narėse, sumažintų akcizo tarifų taikymo alui ir sidrui tikslais Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai parengti vienodo pažymėjimo, kuriuo patvirtinamas smulkiojo gamintojo metinės produkcijos kiekis ir gamintojo atitiktis Direktyvoje 92/83/EEB nustatytiems kriterijams, formą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹⁷;
- (7) siekiant sumažinti ekonominės veiklos vykdytojams tenkančią atitikties reikalavimams užtikrinimo našta ir padidinti teisinį tikrumą, reikėtų persvarstyti bet kokios rūšies denatūruoto alkoholio neapmokestinimo akcizais sąlygas;
- (8) siekiant užtikrinti vienodą visiškai denatūruoto alkoholio neapmokestinimo akcizu tvarkos taikymą, būtina išsamiau paaiškinti visiškai denatūruoto alkoholio tarpusavio pripažinimo sąlygas. Siekiant padidinti teisinį tikrumą, taip pat būtina paaiškinti pranešimų apie visiško alkoholio denatūravimo reikalavimų pakeitimus teikimo procedūras;
- (9) siekiant nustatyti valstybių narių visiško alkoholio denatūravimo reikalavimų vertinimo procedūras, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti arba atmesti visiško alkoholio denatūravimo reikalavimus, apie kuriuos pranešė valstybės narės. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011;
- (10) siekiant užtikrinti vienodą iš dalies denatūruoto alkoholio neapmokestinimo akcizu tvarkos taikymą, būtina paaiškinti iš dalies denatūruoto alkoholio tarpusavio pripažinimo sąlygas ir nustatyti, kad gamybos įrenginių techninė priežiūra ir valymas yra gamybos proceso dalis, todėl tuo tikslu naudojamas iš dalies denatūruotas alkoholis akcizu neapmokestinamas. Kad sumažėtų nesąžiningo neapmokestinimo akcizu tvarkos taikymo atvejų, būtina nustatyti išsamesnes šios tvarkos taikymo sąlygas;
- (11) Jungtinei Karalystei nustatyta dviejų konkrečių alkoholinių gėrimų atleidimo nuo akcizo tvarka atspindėjo Jungtinės Karalystės nacionalinės teisės aktuose nustatytą atleidimo nuo akcizo tvarką. Kadangi Jungtinės Karalystės nacionalinės teisės aktuose nustatyta atleidimo nuo suderinto akcizo tvarka buvo panaikinta, ji nebėra aktuali ir turėtų būti panaikinta Sąjungos lygmeniu;
- (12) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. sumažinti ekonominės veiklos vykdytojams tenkančią atitikties reikalavimams užtikrinimo našta ir mokesčių administratoriams tenkančią administracinę našta, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl priemonės poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (13) todėl Direktyva 92/83/EEB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

¹⁷ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 92/83/EEB iš dalies keičiama taip:

1) 3 straipsnio 1 dalis papildoma šia pastraipa:

„Matuojant Plato laipsnį, atsižvelgiama į visas sudėtines alaus dalis, įskaitant pridėtas po fermentacijos.“;

2) 4 straipsnis papildomas šiomis 4 ir 5 dalimis:

„4. Gavusios prašymą, valstybės narės jų teritorijoje įsisteigusioms nepriklausomoms mažoms alaus darykloms išduoda pažymėjimą, kuriuo patvirtina jų bendrą metinės alaus produkcijos apimtį ir atitiktį 2 dalyje nustatytiems kriterijams.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma 4 dalyje nurodyto pažymėjimo forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 28a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

3) 5 straipsnyje skaičiai „2,8 %“ pakeičiami skaičiais „3,5 %“;

4) 12 straipsnis papildomas šiuo 3 punktu:

„3. terminu „sidras“ apibūdinamas gėrimas, gautas tik fermentuojant obuolių ar kriaušių sultis arba tiek obuolių, tiek kriaušių sultis, į kurį neįmaišyta jokio kito alkoholio ar alkoholinio gėrimo ir kurio faktinė alkoholio koncentracija tūrio procentais viršija 1,2 %, bet neviršija 8,5 %.“;

5) 13 straipsnio 2 dalyje žodžiai „Išskyrus 3 dalies nuostatas“ pakeičiami žodžiais „Išskyrus 3 dalies ir 13a straipsnio nuostatas“;

6) įterpiamas šis straipsnis:

„13a straipsnis

1. Valstybės narės gali sumažintus akcizo tarifus taikyti nepriklausomų smulkiųjų sidro gamintojų gaminamam sidrui ir juos diferencijuoti pagal atitinkamų sidro gamintojų metinės produkcijos apimtį, laikydamosi šių ribų:

– sumažinti tarifai netaikomi įmonėms, per metus pagaminančioms daugiau negu 15 000 hl sidro,

– sumažinti tarifai gali būti mažesni negu minimalus tarifas, tačiau negali būti daugiau negu 50 % mažesni už standartinį nacionalinį sidrui taikomo akcizo tarifą.

2. Šio straipsnio taikymo tikslais terminas „nepriklausomas smulkusis sidro gamintojas“ reiškia teisiškai ir ekonomiškai nuo jokio kito sidro gamintojo nepriklausomą sidro gamintoją, kurio patalpos yra fiziškai atskirtos nuo bet kurio kito sidro gamintojo patalpų ir kuris nevykdo veiklos pagal licenciją. Tačiau jei du ar daugiau smulkiųjų sidro gamintojų bendradarbiauja ir jų bendra metinės produkcijos apimtis neviršija 15 000 hl, tokie sidro gamintojai gali būti laikomi vienu nepriklausomu smulkiuoju sidro gamintoju.

3. Valstybės narės užtikrina, kad jų nustatyti sumažinti tarifai būtų vienodai taikomi sidrui, įvežamam į jų teritoriją iš kitose valstybėse narėse įsisteigusių nepriklausomų smulkiųjų sidro gamintojų. Visų pirma, valstybės narės užtikrina, kad jokiam iš kitų valstybių narių atskirai įvežamam sidrui taikomas akcizas nebūtų didesnis už jos tikslų nacionalinį ekvivalentą.

4. Gavusios prašymą, valstybės narės jų teritorijoje įsisteigusiems nepriklausomiems smulkiesiems sidro gamintojams išduoda pažymėjimą, kuriuo patvirtina sidro gamintojo bendrą metinę sidro produkcijos apimtį ir atitiktį 2 dalyje nustatytiems kriterijams.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma 4 dalyje nurodyto pažymėjimo forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 28a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

7) 27 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įžanginė dalis pakeičiama taip:

„Valstybės narės atleidžia nuo akcizo produktus, kuriems taikoma ši direktyva, tokiomis sąlygomis, kurias jos nustato siekdamos užtikrinti, kad tokiu atleidimu būtų naudojamosi teisingai ir tiesiogiai ir būtų išvengta bet kokio išsisukinėjimo, vengimo ar piktnaudžiavimo.“;

ii) a punktas pakeičiamas taip:

„a) kai jie platinami kaip alkoholis, pagal bet kurios valstybės narės reikalavimus visiškai denatūruotas toje valstybėje narėje, arba kaip denatūruotas alkoholis, importuotas į valstybę narę ir denatūruotas pagal tos valstybės narės reikalavimus, jei apie tokius reikalavimus yra tinkamai pranešta raštu ir juos leista taikyti pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalis;“;

iii) b punktas pakeičiamas taip:

„b) kai jie naudojami ne žmonėms vartoti skirto produkto gamybos procese, įskaitant gamybos įrenginių techninę priežiūrą ir valymą, su sąlyga, kad alkoholis yra denatūruotas pagal valstybės narės, kurioje vyksta gamybos procesas, reikalavimus;“;

b) įterpiama ši dalis:

„1a. 1 dalies b punkto tikslais valstybės narės bet kokio produkto, kuriame yra alkoholio ir kuris neskirtas žmonėms vartoti, judėjimui taiko [Direktyvos 2008/118/EB 4 skyriaus] nuostatas:

- jei gamybos procesas nėra baigtas ir tas produktas nėra galutinis produktas arba
- jei tame produkte esančio alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra ne mažesnė kaip 90 %.“;

c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Valstybė narė, norinti pakeisti 1 dalies a punkte nurodytus visiško alkoholio denatūravimo reikalavimus, apie tokius naujus reikalavimus raštu praneša Komisijai ir kartu pateikia visą susijusią informaciją apie jos ketinamus naudoti denatūrantus.

Jei Komisija mano, kad visa būtina informacija nepateikta, ji per vieną mėnesį nuo pranešimo gavimo susisiečia su valstybe nare ir nurodo reikiamą pateikti informaciją. Gavusi visą, jos manymu, būtiną informaciją, Komisija per vieną mėnesį tą pranešimą perduoda kitoms valstybėms narėms.“;

d) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais leidžia taikyti arba atmesti reikalavimus, apie kuriuos pranešama pagal 3 dalį. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 28a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

8) 28 straipsnis išbraukiamas;

9) į VIII skirsnį įterpiamas šis straipsnis:

„28a straipsnis

1. Komisijai padeda Akcizų komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.“

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2020 m. sausio 1 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2020 m. sausio 1 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*